

opinió | JOSEP M. BALCELLS. Diputat del grup parlamentari PSC-CpC

Qui pot témer una llei electoral catalana?

Darrere la iniciativa legislativa popular de CpC, la ciutadania agafa protagonisme i els diputats haurem de pronunciar-nos

Ciutadans pel Canvi ha posat en marxa una iniciativa popular per forçar la tramitació d'una llei electoral catalana. Cap partit no s'ha atrevit a desqualificar la iniciativa, però em consta que ha incomodat més d'un pel fet de posar de manifest la falta de voluntat o la incapacitat política dels grups parlamentaris per assolir el consens imprescindible per dotar Catalunya d'una llei electoral pròpia.

Han passat trenta anys des que l'Estatut de Sau establia: «El Parlament serà elegit per un termini de quatre anys, per sufragi universal, lliure, igual, directe i secret, d'acord amb la llei electoral que el mateix Parlament aprovarà» (art 31). Mentrestant, tant l'Estatut del 79 com el del 2006, a l'espera d'una llei electoral pròpia, remetent, en les corresponents disposicions transitòries, a la llei electoral estatal.

Al llarg d'aquestes tres dècades d'autonomia, no s'ha presentat cap projecte ni proposició de llei electoral al Parlament. No ho va fer CiU ni ho ha fet el govern d'entesa malgrat que en el document programàtic assumit pel PSC, ERC i ICV-EUiA es recull el propòsit d'elaborar una llei electoral.

Val a dir, tanmateix, que aquest govern, per acord del 27 de març de 2007, aprovà la creació d'una comissió d'experts amb l'encàrrec que elaboressin una proposta que servís de punt de par-

tida per a una llei electoral catalana. Els experts van fer la feina. Una bona feina, reconeguda per tots els partits, però aquelles bases dormen de moment al calaix de la Conselleria de Governació. Com s'explica? Molt senzillament: com que la llei electoral serveix per establir el sistema de normes i procediments per convertir els vots en escons, tothom, grans i petits, fa prèviament els números. Cal tenir en compte que si la llei vol garantir un pes similar o proporcional del vot de tots els electors, visquin a les circumscripcions més urbanes o més rurals, aquells partits que tenen la massa electoral més estable a les circumscripcions menys poblades podrien perdre més escons, i per contra en guanyarien més els que tenen el gruix electoral a les circumscripcions més urbanes. Fets els comptes amb el nombre de votants i les corresponents traduccions en escons, entenc que ni CiU ni ERC, més arrelats a les comarques rurals, tinguin gaire interès a estrenar un nou sistema electoral més equilibrat. Però, tanmateix, la llei electoral ha de ser aprovada per una majoria de dues terceres parts dels diputats. Això vol dir que no n'hi ha prou amb la majoria governamental. Els partits majoritaris (CiU i PSC) són decisius i imprescindibles a l'hora de la veritat. I aquí rau tal yegada el problema.

És en aquest marc que Ciutadans pel Canvi, no pas a través dels propis diputats sinó per impuls de les seves plataformes territorials, ha decidit posar sobre la taula la iniciativa legislativa popular amb la voluntat de forçar el debat parlamentari amb una proposició avalada directament per la ciutadania. Aquest impuls cívic no deixa de ser la raó de ser o l'essència de l'associació

que al seu dia va impulsar Pasqual Maragall. CpC no parteix de zero. Aprofita les bases elaborades per la comissió d'experts, però la proposta articulada va més enllà. És més agosarada. Entre altres coses:

1.- Introdueix les llistes desbloquejades, amb la possibilitat per als electors de marcar candidats preferents dins de les llistes presentades pels partits.

2.- Tot i garantir que tots els territoris estiguin degudament representats, estableix un valor similar als vots de tots els electors, independentment de la vegueria on resideixin.

3.- Es proposa un sistema que premia amb més escons les vegueries amb un alt índex de participació.

Però darrere de la iniciativa de CpC hi ha el valor afegit d'implicar la ciutadania en l'acció política. Els ciutadans poden formular proposicions de llei i forçar el legislatiu a prendre-ho en consideració. Caldrà primer reunir 50.000 avals. Hi ha més d'un centenar de fedataris per recollir-les. És un moviment d'activisme polític molt valuós en moments de desafecció generalitzada. La ciutadania agafa protagonisme i els partits i diputats haurem de pronunciar-nos en seu parlamentària. La proposició serà debatuda pels diputats electes. Tothom s'haurà de retratar i ningú no podrà amagar el cap sota l'ala. En cas de ser admesa a tràmit, la llei igualment haurà de ser aprovada per dues terceres parts del Parlament. Serà esmenada, sens dubte, però marcarà una fita important en la història democràtica de Catalunya. Estic convençut que el partit majoritari de l'esquerra catalana —el PSC—, amb l'aval lògicament dels diputats de CpC, hi tindrà un paper decisiu per dur-la a bon terme.